VIAȚĂ DE EROU, viață de artist...

(Daniela Caraman Fotea, 14 septembrie 2011)

Programul ales pentru concertul din 11 septembrie de VALERY GERGIEV (unul dintre cei mai importanți șefi de orchestră ai momentului), este o posibilă metaforă, asociată preferințelor muzicianului pentru formele muzicale ample, cu sonoritate „strivitoare", atât de potrivite orchestrei Teatrului Mariinski din Sankt Petersburg (ființând de peste 2 secole): Uvertura operei Tannhauser de **Wagner**, Prometeu (poemul focului) op. 60 de **Scriabin**, poemul simfonic O viață de erou op. 40 de **Richard Strauss**. Așadar trei giganți ai sunetului orchestrat, chemați din istoria muzicii prin măreția rusă a unui ansamblu excepțional.

Valery Gergiev vine în România de peste 27 de ani, asemeni pianistului ALEXANDER TORADZE (solist în partitura lui Scriabin), artist de origină georgiană, în prezent profesor la Universitatea din Indiana – Statele Unite și virtuoz al meridianelor. Dirijorul cunoaște bine Sala Palatului și a dorit prin lucrările selectate să-i învingă sonoritatea specială spune domnia sa, neprietenoasă o considerăm noi.

Cele trei lucrări sunt grandioase: uvertura wagneriană are monumentalitatea germană; în poemul Prometeu, Scriabin își dorea o sinteză a artelor (rămasă însă la stadiul de proiect): intervențiile pianului trebuiau să determine proiecții luminoase asociate culorilor armonice și timbrale, locul desfășurării audiției fiind deșertul...). Muzica, o ...simfonie cu pian (!), a rămas să le suplinească, prin fluxuri de energie alternând cu momente de mister și relaxare în care forțele sonore se refac: elanuri interioare într-un univers galactic a transmis Gergiev, aducând asemeni legendarului personaj, iluminări. Poemul lui Richard Strauss face parte din seria lucrărilor prin care compozitorul a condus arta poemului simfonic spre perfecțiunea arhitecturii. Cele 6 părți înlănțuite într-o complexă formă de sonată (11 teme principale) este un amplu catalog al „autocitărilor": se percep motive din poemele Don Juan, Așa grăit-a Zaratrustra, Moarte și transfigurație, Don Quihote, Macbeth, afirma Antoine Golea. Cele șase constituente ale partiturii evocă astfel personalitatea eroului, grotescul adversarilor acestuia, prietenii, luptele, spiritualitatea personajului.

Așadar momente lirice, capricioase, vesele, simple, marțiale, glorioase, triumfătoare, idilice ș.a. Înlănțuire de ambianțe emoționale contrastante într-un climat expresionist, care, pentru Gergiev sunt o a doua natură. Poate și prin îngemănări biografice... Viață de artist... oferindu-ne un maraton de sunet capacitant, subjugant, de-vo-ra-tor energetic, pe cât de copleșitor în sonoritate, pe atât de revigorant post-festum. Gergiev s-a definit prin arta sa un Prometeu al descătușărilor spirituale.